

۱۲

در کمین دی جی ها

۱۰

يك عاشقانه ديگر از مدافعان حرم

۱۰

هواپیما نساختم اما نویسنده شدم

فرهنگ

شنبه ۱۳۹۸/۰۲/۰۲ شماره ۵۴۱۲

اظهار نظر هفته

کلاسیک‌ها زنده‌اند

جواد محقق، شاعر و پژوهشگر با اخلاق شعر و ادبیات می‌گوید: تقریباً در سال‌های آخر قبل از انقلاب، بعضی از شاعران نوگرا مرگ شعر کلاسیک و غزل را اعلام کرده بودند،

در حالی‌که این قالب‌ها امروز رواج زیادی دارند. این شاعر در گفت‌وگو با ایسنا، درباره میزان اثربخیری ادبیات معاصر از آثار ادبی کهن اظهار کرد: چون ما فقط در شعر پیشینه درازمدتی داریم در زمینه شعر می‌توان اظهار نظر کرد. در زمینه داستان و داستان کوتاه خیلی نمی‌توان درباره این اثربخیری حرفی زد چون بیشتر در سال‌ها و سده‌های اخیر نمود داشته است و در گذشته خیلی دیده نمی‌شد. فقط گونه‌هایی از آنها همانند حکایات‌ها و غیره بودند که از جمله آنها می‌توان به «سَمک عیار» اشاره کرد.

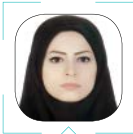
او افزود: آنچه امروز به عنوان ادبیات داستانی جدید شناخته می‌شود، در کشور ما به این شکل و شمایل خیلی پیشینه بلندمدتی ندارد. اما در حوزه شعر ماکشوری با سابقه طولانی هزار و اندی ساله هستیم و آثار متعددی در دوران مختلف تاریخی و در قالب‌های متفاوت و گوناگون داریم که برای امروز مانده است. تأثیرگذاری این آثار بر شعر معاصر در تداوم بعضی از این قالب‌ها تا دوره‌های مختلف است که گسترده‌ترین آنها را شاید باید قالب غزل، دوبیتی و رباعی دانست. در سال‌های بعد از انقلاب هم مثنوی دوباره احیا شد و قالب رباعی هم گسترده‌تری نسبت به گذشته پیدا کرد. غزل هم به عنوان یکی از اصلی‌ترین قالب‌های سال‌های اخیر دوباره خودش را نشان داد. اما از قالب‌های دیگر مانند انواع ترجیع بند، مخمس، مسدس و... خیلی کمتر استفاده شده است. گرچه در قالب‌های گذشته که امروزه استفاده می‌شوند هم کارهایی صورت گرفته که از نظر محتوایی شاید نشود به راحتی گفت ادبیات شعری معاصر ما به سمت وسوی محتوای ادبیات شعری گذشته رفته است.

محقق در ادامه با اشاره به تداوم محتوای آیینی از گذشته تا امروز گفت: یکی از حوزه‌ها، حوزه شعر عرفانی است که در این حوزه خیلی خیری از آن نوع عرفان گذشته در شعر نو نیست، اما محل‌های دیگری از ادبیات گذشته ما به لحاظ محتوا به ویژه در ادبیات آیینی همچنان تداوم داشته و دارد و نه تنها تداوم داشته بلکه در قالب‌های متعددی اعم از قالب‌های کلاسیک، نئوکلاسیک، نو و... گسترش یافته است. برای شعر آیینی گستره بیشتری را نسبت به گذشته به خود اختصاص داده است. ما امروز شعرهای فراوانی با عنوان شعرهای نبوی، علوی، فاطمی، رضوی، مهدوی و... داریم که در گذشته سابقه نداشته و قالب اینها هم البته اغلب قالب‌های کلاسیک است.

به تصویر کشیدن ساعت‌هایی از زندگی شهید دکتر مصطفی چمران، کار مشکلی است. از این جهت که او نمونه تمام‌عیاری بود از مردانی که اهل عمل هستند، نه حرف. مردانی که نمی‌توان حتی یکی از ابعادشان را آن‌طور که واقعاً بودند ترسیم کرد، دیگر چه رسد به تمام زندگی‌شان.

ابراهیم حاتمی‌کیا هم در فیلم «چ»، بیوگرافی کاملی از زندگی دکتر چمران ارائه نداده بلکه فقط به دوروز

از ماجرای پایه‌بسنده کرده و تحلیل و ارزیابی بیشتر را به خود پیهنده واگذار

ساناز قنبری

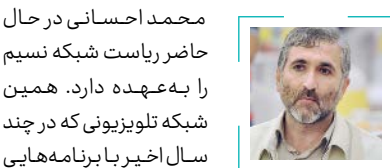
سینما

با هیات شورای پروانه نمایش فیلم‌های سینمایی بیشتر آشنا شویم

سه، دو، یک...اکران

خیلی از مخاطبان تنها نسبتی که با سینما برقرار می‌کنند زمانی است که این فیلم‌ها روی پرده سینماها آمده و در حال نمایش هستند. در این زمان است که بسیاری از ما با خرید بلیت به سینما مراجعه و فیلم را روی پرده تماشا می‌کنیم. فرآیندی که فیلم از لحظه ایده تا به نمایش در آمدن روی پرده طی می‌کند پراز مخاطبان، ناپیدا است. جالب است بدانید که فیلمسازها، مراحل متعددی را طی می‌کنند تا ایده خود را از مرحله‌ای که در ذهن‌شان پدید

آمده روی پرده سینماهای کشور بیاورند. دو مرحله و ایستگاه مهم در این فرآیند، شورای پروانه ساخت و شورای پروانه نمایش فیلم‌های سینمایی است. در هر کدام از این شوراها، افرادی نشست‌اند تا در مورد ساخت یک فیلم سینمایی و در ادامه هم در مورد نمایش آن در سینماهای کشور تصمیم‌گیری کنند. همین‌اواخر هفته گذشته بود که وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی و رئیس سازمان سینمایی، اعضای شورای پروانه ساخت و پروانه نمایش را معرفی کردند. در این گزارش قصد داریم چهره‌های عضو شورای پروانه نمایش را معرفی کنیم.

محمد احسانی در حال حاضر ریاست شبکه نسیم را به عهده دارد. همین شبکه تلویزیونی که در چند سال اخیر با برنامه‌هایی مانند خندوانه و دورهمی، حسابی توانسته جایی در میان خانواده‌های ایرانی باز کند. او هرچند سابقه‌های سینمایی مانند حضور در هیات داوران جشنواره فیلم فجر را در کارنامه دارد، اما با این حال مهم‌ترین سابقه و مسؤولیت سینمایی‌اش را می‌توان معاونت نظارت و ارزشیابی سازمان سینمایی در اوایل دولت یازدهم دانست. او در دولت اول حسن روحانی، معاون نظارت و ارزشیابی بود.

حسین کرمی از دیگر اعضای شورای پروانه نمایش است. جالب است بدانید زمانی‌که محمد احسانی، مدیر شبکه نسیم که در بند قبل صحبت از او

کرده است، به بهانه (۳۱ خرداد) سالروز شهادت این قهرمان ملی سراغ عباس بلوندی، طراح صحنه و لباس فیلم «چ» رفتیم و گفت‌وگویی با ایشان انجام دادیم که خواندنش خالی از لطف نیست.

به عنوان کسی که سال‌هاست در زمینه طراحی صحنه و لباس کار کردید، فکر می‌کنید در دانشگاه‌ها چقدر به این رشته توجه می‌شود و سرفصل دروس و نوع آموزش دانشگاه‌ها در زمینه طراحی لباس چقدر حرفه‌ای و کارآمد است؟

در دانشگاه‌های دولتی ما صرفاً رشته طراحی صحنه تئاتر آن هم طبق متدهای قدیمی تدریس می‌شود. متأسفانه مسؤولان آموزشی اصلاً به

شد، صندلی مسؤولیتش را از همین حسین کرمی تحویل گرفته است. جناب کرمی در حال حاضر مدیر مرکز سیما فیلم است؛ مرکزی که تولیدات مهم سینمایی و تلویزیونی را در دستور کار خود قرار داده و به نوعی می‌توان آن را مرکز تولید فیلم و سریال برای صداوسیما دانست.

حجت الاسلام سیدمهدی خاموشی، رئیس سابق سازمان تبلیغات اسلامی و رئیس فعلی سازمان اوقاف و امور خیریه از دیگر چهره‌های شورای پروانه نمایش فیلم‌های سینمایی است. خاموشی تا پیش از این مسؤولیت سازمان تبلیغات را به عهده داشت که بعضی از نهادهای زیرمجموعه‌اش مانند حوزه هنری از بزرگ‌ترین مراکز تولید محصولات فرهنگی در ایران محسوب می‌شود. او هرچند در همراه گذشته رئیس سازمان اوقاف شده است با این حال هنوز هم در هیات امنای سازمان تبلیغات حضور دارد. البته خاموشی پیش از این هم در دوره مسؤولیت حجت... ایوبی بر سازمان سینمایی سابقه حضور در پروانه نمایش این سازمان را به عهده داشت.

مجید رضابالا از دیگر افرادی است که نامش در میان اعضای این هیات خودنمایی می‌کند. از مدیران وزارت ارشاد که مسؤولیت‌های متعددی را در کارنامه تجربیاتش دارد. از مشاور معاون وزارتخانه گرفته تا معاونت بنیاد سینمایی فارابی. نام او در چند فیلم سینمایی هم به عنوان مشاور فیلمنامه و

این توجه نمی‌کنند که همه چیز اعم از فناوری و... به روز شده و به بالندگی رسیده (البته این جریان در دانشگاه‌های غیردولتی و مدارس سینمایی شکل و شمایل بهتری دارد). باید تأکید کنم طراحی صحنه و لباس دو مقوله کاملاً مجزا از هم هستند و در کنار این‌که آموزش آکادمیک نیاز یک فرد برای کار در هر دوی این حرفه‌هاست، اما باز هم تجربه‌آموزی در کار نقش عمده‌تری در یادگیری این دو حرفه دارد. این تجربه‌آموزی هم البته در تمام رشته‌ها صادق است و شما اگر هزری هم درس بخوانی تا وارد بازار کار نشوی و عملی خودت شروع به کار نکنی، آن را تمام و کمال یاد نمی‌گیری.

ادامه در صفحه ۱۱

تهیه‌کننده هم دیده می‌شود. رضابالا هم از افرادی است که پیش از این سابقه حضور در شورای پروانه نمایش را داشته است.

محمد هادی کرمی از دیگر چهره‌های شورای پروانه نمایش را می‌توان از جرگه ژورنالیست‌ها و منتقدانی دانست که در این حوزه به چنین شورایی راه پیدا کرده است. کرمی ۴۶ ساله البته سابقه نویسندگی هم دارد و در جشنواره‌هایی مانند فجر کودک، مقاومت و سلامت هم سابقه عضویت در هیات داور و انتخاب دارد. تعداد فیلم‌هایی که کرمی به عنوان کارگردان یا فیلمنامه‌نویس در آنها حضور داشته بیش از انگشتان دو دست است و از این نظر، فعالیتش در کف میدان بر سایر اعضا می‌چربد.

مجری مناظره‌های انتخابات ریاست جمهوری ۸۸ را یادتان هست؟ بله دکتر رضا پورحسین را می‌گوییم که حالا دیگر همه او را با آن مناظرات می‌شناسند. دکتر پورحسین

که از اساتید دانشگاه تهران هم محسوب می‌شود، سابقاً متعدد مدیریت فرهنگی را در کارنامه‌اش دارد. قائم مقام سیمای جمهوری اسلامی ایران، عضو کمیته ویژه‌گزینی شورای عالی زبان و ادب فارسی، ریاست شورای هنر سازمان صداوسیما، عضو شورای فرهنگ عمومی کشور، عضو کمیته ملی ارتباطات و اطلاعات کمیسیون ملی یونسکو و عضویت در هیات امنای موسسه هنرمندان پیشکسوت از دیگر سوابق پورحسین است. در نهایت هم جمال شورجه و کمال تبریزی هم از دیگر اعضای شورای پروانه نمایش هستند که خب به دلیل آن‌که معرف حضور هستند از اطاله کلام در موردشان خودداری می‌کنیم، اما احتمالاً بهتر از ما در جریان هستید که این دو بزرگوار از کارگردان‌ها محسوب می‌شوند و همین جناب تبریزی همین الان یک فیلم روی پرده دارد که البته منتقدان حسابی از خجالتش درآمده‌اند.

کارکردن زیر سایه گلوبال هاوک

انصافاً قبول کنید که خیلی سخت بود. این‌که مهم‌ترین اتفاق روز یک

ضربه شست به پهباد متجاوز باشد و نقل همه محافل هم چیدن نوک آرکیوی جاسوسی باشد. اما ما اینجا باید بنشینیم و فارغ از همه این مسائل و حواشی و صحبت‌ها و اظهارنظر، مثل انسان‌های فرهیخته و فرهنگی برای صفات‌مان فکر کنیم. لایه‌ای نوشتن گزارش و پیاده کردن مصاحبه هم هر از چندی تیر تیر خبرها را مرور کنیم که چه اتفاقی افتاده و دوباره آمریکایی‌ها چه گفته‌اند و اولدورم بولدورم کرده‌اند ولی خب ما مردان و زنان روزهای سخت هستیم. خلاصه که چهار صفحه فرهنگی امروز جام جم در چنین شرایطی بسته شده. بله این جوری‌هاست!

اول از همه بگوییم که دیروز ۳۱ خرداد بود. احتمالاً دیگر همه

مناسبتش را می‌دانند. بله دکتر مصطفی چمران را می‌گوییم. ساناز قنبری از هفته قبل حواسش به این مساله بوده و مصاحبه‌اش را هم گرفته بود. قنبری که سینما را مثل کف دستش می‌شناسد از قبل مقرر کرده بود برای سالروز چنین روزی بروید سراغ یکی از عوامل فیلم «چ» ابراهیم حاتمی‌کیا که کمتر مورد توجه قرار گرفته است. همین هم شد که گشت و گشت و عباس بولوندی را پیدا کرد که طراحی صحنه و لباس فیلم مزبور را به عهده داشته. مصاحبه قنبری آنقدر خوب بود که دبیر گروه از آن کاور بگیرد و تیتراژی صفحه ۹ را بدهد به مصاحبه قنبری. خلاصه اگر نظر ما را می‌خواهید اول بروید سراغ این گزارش که از همین صفحه شروع و ادامه‌اش هم رفته در صفحه ۱۱.

در صفحه ۱۰ هم رفته‌ایم سراغ يك اتفاق خوب؛

اتفاقی که همین آخر هفته گذشته در مشهد افتاد. آقا رضای امیرخانی که معرف حضور هستند. آقا رضا پنجشنبه گذشته يك نوک پا بلند شده و رفته بوده مشهد و در یکی از کتابفروشی‌های این شهر با مخاطبان آشنایش به گپ و گفت نشست. خلاصه بچه‌های صفحه ۱۰ که کارویژه اصلی‌شان ادبیات و کتاب است، رفته‌اند و ته و توی این موضوع را در آورده و يك گزارش خوب و خواندنی گذاشته‌اند در صفحه شما هم اگر از علاقه‌مندان به آثار آقا رضا هستید، گزارش بچه‌های صفحه ۱۰ را از دست ندهید.

در نهایت هم در صفحه ۱۲ رفته‌ایم سراغ يك موضوع حساس و عجیب و غریب.

قصه از این قرار است که بعضی خواننده‌های دی‌جی چند وقتی است که دارند در فضای مجازی جولان می‌دهند و عقد و عروسی و مراسمی نیست که از زیر دست حضرات در بیرون. بعضی از این جناب‌های دی‌جی زیرزمینی، کارویژه اصلی‌شان جشن تولد است. همین هم باعث شد برویم تونخ اینها تا ببینیم اوضاع‌شان چند چندان است. آن طرف هم رفتیم سراغ یکی از مسؤولان پلیس فتا که ببینیم حواس‌شان به اینها هست یا نه. خلاصه این گزارش هم خواندنی شده و می‌توانید در صفحه ۱۲ بخوانیدش.

